

ບາງຈຸດທີ່ພື້ນເດັ່ນ “ສະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ພຶດຕັດແຕ່ງພັນທຸກຳ/ເຕັກໂນໂລຢີຂົວະ: 2009”

ໄດຍ: ຄຣີບ ເຈມສົ່ງ, ເປັນຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ທັງເປັນປະທານ, ຜູ້ບໍລິຫານສູງສຸດຂອງ ISAAA

ຂໍ້ມອບໃຫ້ແກ່ ທ່ານ ນຳແມນ ໂບລົອກ ຜູ້ຂໍ້ໄດ້ຮັບລາງວັນກຽດຕີຍົດສູງສຸດ ດ້ານສັນຕິພາບ

ແບໂດຍ: ເພັດສຸລະພິມ ຈຸລະຖິດາ

ບົດສັງລວມທີ່ງຂອງສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຢີຂົວະກະສິກຳ ວາລະສານຂີ້ ISAAA Brief 41 ເປັນບົດລາຍງານປະຈຳປີໄດ້ຈັດທຳມາເປັນຄື້ງທີ 14 ໂດຍຊ່ວຍຊານພຶດໄບໂອເຕັກ ນັບຕັ້ງແຕ່ ປີ 1996 ຂຶ້ງເປັນຄື້ງທຳອິດ ທີ່ພຶດໄບໂອເຕັກ ໄດ້ເປັນການຄັ້ງ ໃນດ້ານການປະຕິວັດຊຽວ ກະສິກຳ. ບົດສັງລວມທີ່ຈັດພົມ 41 ຄື້ງ ເປັນຄວາມຕັ້ງໃຈໜີ້ຂອງຜູ້ຂຽນ ອຸທິດໃຫ້ແກ່ ທ່ານ ນຳແມນ ໂບລົອກ ຜູ້ຂໍ້ໄດ້ຮັບລາງວັນກຽດຕີຍົດສູງສຸດ ດ້ານສັນຕິພາບ ຂຶ້ງເປັນຜູ້ອຸປະກຳກໍ່ຕັ້ງ ສະຖາບັນ ເຕັກໂນໂລຢີຂົວະກະສິກຳ (ISAAA). ສະພາບການພື້ນເດັ່ນຕ່າງໆ ສັງລວມເອົາ ຈຸດເດັ່ນຫຼັກງານຄື້ນຄວາ ແລະ ການພັດທະນາ ໃນຊຸມປີ 2009, ແລະ ລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ສາມາດເຂົ້າຂຶ້ນໄດ້ ທີ່ <http://www.isaaa.org>.

ເປັນຜົນໄດ້ຮັບໜີ້ທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ້ຈົງຕໍ່ກັບ ຜົນຜະລິດຂອງພຶດຜົນ, ເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ສະຫວັດດີການ, ຕາມການບັນທຶກ ມີເຖິງ 14 ລ້ານ ຊາວກະສິກອນ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ໃຫຍ່ ໃນ 25 ປະເທດ ໄດ້ບຸກພຶດເຕັກໂນໂລຢີຂົວະ ກວມເນື້ອທີ່ 134 ເຮັກຕາ(330 ລ້ານ ເອເຕີ)ໃນປີ 2009, ເຊິ່ງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 7 ເປົ້າເຊັນ ຫຼື 9 ລ້ານ ເຮັກຕາ(22 ລ້ານ ເອເຕີ) ໃນປີ 2008 ຜ່ານມາ; ອົງຕາມການເພີ່ມ “ລັກສະນະພິເສດ ຫຼື ເນື້ອທີ່ຕົວຈິງເປັນເຮັກຕາ” 8 ເປົ້າເຊັນ ຫຼື 14 ລ້ານ “ລັກສະນະພິເສດເນື້ອທີ່ເປັນເຮັກຕາ” ລວມທັງໝົດ 180 ລ້ານ “ລັກສະນະພິເສດເປັນເຮັກຕາ” ສົມທຽບກັບ 166 ລ້ານ “ລັກສະນະພິເສດ ເປັນເຮັກຕາ” ໃນປີ 2008. ເນື້ອທີ່ບຸກພຶດໄບໂອເຕັກ ເພີ່ມຂຶ້ນ 80 ເທົ່າ ລະຫວ່າງປີ 1996 ຫາ 2009, ເປັນປະຫວັດສາດທີ່ເຄີຍມີມາກ່ອນ, ອັນເຮັດໃຫ້ ເຕັກໂນໂລຢີຖືກຮັບເອົາຢ່າງໄວ້ທີ່ສຸດ ໃນປະຫວັດສາດ ກະສິກຳປະຈຸບັນ; ຈຸດນີ້ ສະຫ້ອນໃຫ້ເຫັນ ຄວາມເຊື້ອທີ່ ຂອງຊາວກະສິກອນ ຫຼາຍລ້ານກວ່າຄົນຈາກທຸກໆທີ່ວ່າລົກ ຫຼືຍືດໝັ້ນດໍາເນີນບຸກພຶດໄບໂອເຕັກຫຼາຍຊະນິດ ໃນແຕ່ລະປີ ນັບແຕ່ປີ 1996 ເປັນຕົ້ນມາ, ເພາະມັນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ໃຫ້ປະໂຫຍດໃນຫຼາຍງົດ້ານ.

ບົດລາຍງານໄດ້ບັນທຶກເອົາຈຳນວນເນື້ອທີ່ ບຸກພຶດໄບໂອເຕັກ 4 ປະເພດ ອັນຫຼັກງານ. ຖື່ວເຫຼືອງ ໄດ້ບຸກຄົ້ງ ແລກຫຼາຍກວ່າ 3/4 ຂອງເນື້ອທີ່ 90 ລ້ານ ເຮັກຕາ ບຸກຖື່ວເຫຼືອງທີ່ວ່າລົກ, ຜ້າຍ ເກືອບເຄື່ງຫີ້ຂໍ້ອງ ເນື້ອທີ່ 33 ລ້ານ ເຮັກຕາ ບຸກຝ້າຍ ຫຼືວ່າລົກ, ສາລີ ຫຼາຍກວ່າ 1/4 ຂອງ ເນື້ອທີ່ 158 ເຮັກຕາ ບຸກສາລີ ຫຼືວ່າລົກ, ແລະ ກາໂນລາ ມີຫຼາຍກວ່າ 1/5 ຂອງ ເນື້ອທີ່ 31 ລ້ານ ເຮັກຕາ ບຸກໂກໂນລາ ຫຼືວ່າລົກ. ເນື້ອທີ່ບຸກພຶດໄບ

ໂອເຕັກ ໄດ້ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 2009 ອັດຕາເປັນເປົ້າເຊັນໃນການນຳໃຊ້ພິດໄປໂອເຕັກ ໃນປີ 2008 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສຸງ ຢູ່ໃນປະເທດໃຫຍ່ຫຼັກງານ ຫົນນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີຂົວຂະ. ຕົວຢ່າງເຊັນ, ອິນເດຍ ໄດ້ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີຂົວຂະ ໂດຍສະເພາະ ຜ້າຍໄປໂອເຕັກ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 80 ເປົ້າເຊັນ ປີ 2008 ເຖິງ 87 ເປົ້າເຊັນ ປີ 2009, ແລະ ປະເທດ ແຄນາດາ ພິດໄກໂນລາໄປໂອເຕັກ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 87 ເປົ້າເຊັນ ປີ 2008 ເຖິງ 93 ເປົ້າເຊັນ ປີ 2009. ທົ່ວເຫຼືອໄປໂອເຕັກ ມີຢູ່ຢ່າງແຜ່ໝາຍ ກວມເອົາ 52 ເປົ້າເຊັນ ຂອງ ເນື້ອທີ່ 134 ເຮັກຕາ ແລະ ທິນທານຕໍ່ຢ່າໜ້າ (62 ເປົ້າເຊັນ). ການລວບລວມພັນຫຼຸກກໍາ ມີຄວາມເຕີບໂຕເຖິງ 21 ເປົ້າເຊັນ ຂອງພິດໄປໂອເຕັກ ຫົວໂລກ ແລະ ນຳເອົາອອກໄປໃຊ້ ຢູ່ໃນ 11 ປະເທດ, ໃນນັ້ນ ລວມມີ 8 ປະເທດທີ່ ກໍາລັງພັດທະນາ.

ພິດໄປໂອເຕັກ ນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຢ່າງແຜ່ໝາຍໃນ 25 ປະເທດ (ເຢຍລະມັນ ຍົກເລີກ ໃນປີ 2008 ແລະ ໂຄສ່າ ຮິກ້າ ເຂົ້າມາຮ່ວມໃນປີ 2009), ໃນນັ້ນ ມີ 16 ປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ແລະ 9 ປະເທດອຸດສະຫະກໍາ. ໃນ 8 ປະເທດ ທີ່ຢູ່ພິດໄປໂອເຕັກ ພົມກວາຍກວ່າ ນິ້ງລ້ານເຮັກຕາ ເຊັ່ນວ່າ: ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ(64.0 ລ້ານ ເຮັກຕາ), ບຣາຊີນລ໌(21.4), ອາເຈັນຕິນ້າ(21.3), ອິນເດຍ(8.4), ແຄນາດາ(8.2), ຈິນ(3.7), ປະຣາກວາຍ(2.2), ແລະ ອາຟຣີກາ ໃຕ້(2.1). ຍ້າເຫຼືອເນື້ອທີ່ 2.7 ລ້ານ ເຮັກຕາ ປຸກໂດຍ 17 ປະເທດ, ລຳດັບລົງແຕ່ເນື້ອທີ່ຫຼາຍຫານ້ອຍ; ອູ້ອຸ້ນກວາຍ, ໂບລົງເວຍ, ພິລິບປິນ, ອິດສ່ຕະເລຍ, ເບີກິນາຟາໂຊ, ສະເປັນ, ແມ້ກຊີໂກ, ຊືລື, ໂຄລິມເບຍ, ໂຮນດູຮັດສ, ສາຫາລະນະລັດ ເຊັກຈົ, ປຶ້ອກຕຸຍການລ໌, ໂຮມາເນຍ, ໂປແລນ, ໂຄສ່າ ຮິກ້າ, ອີ່ຢີບ, ແລະ ສະໂລວາເງິຍ. ເນື້ອທີ່ພິດໄປໂອເຕັກສະສົມເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນຊ່ວງໄລຍະ ປີ 1996 ຫາ 2009 ເກືອບຮອດ ນິ້ງລ້ານ ເຮັກຕາ (949.9 ລ້ານ ເຮັກຕາ ຫຼື 2.3 ພັນລ້ານ ເອເຄື່ອ).

ໂດຍສະເພາະ, ເກືອບເຄິ່ງ (46 ເປົ້າເຊັນ) ຂອງເນື້ອທີ່ຫົວໂລກ ທີ່ປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ໄດ້ປຸກພິດໄປໂອເຕັກ, ຄາດວ່າ ປະເທດອຸດສະຫະກໍາ ຈະນຳໜ້າປະເທດອື່ນ ກ່ອນປີ 2015 ຈະມາເຖິງ, ເບີ້ໝາຍພັດທະນາ 100 ປີຕໍ່ໜ້າ, ແມ່ນລົບລົງຄວາມອິດຢາກ ແລະ ຄວາມຫຼຸກຈົນ ໃຫ້ໄດ້ເຄິ່ງນິ້ງ ຂອງສັງຄົມຫົວໂລກ. ສະນັ້ນ, ພິດໄປໂອເຕັກ ແມ່ນມີຄວາມພ້ອມ ທີ່ຈະຕອບສະໜອງເບື້ອໝາຍນີ້, ແລະ ເປັນທ່າແຮງອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ໃນອານາຄົດ.

ຄວາມໂດດເຕັ້ນເຫັນໄດ້ຊັດນິ້ງ, ມີຊາວກະສິກອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດເຖິງ 14 ລ້ານ ຄົນ, 90 ເປົ້າເຊັນ ຫຼື 13 ລ້ານ ຄົນ ແມ່ນ ຂາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ຜູ້ຫຼຸກຈົນ ຂາດຊັບພະຍາກອນ. ຂາວກະສິກອນກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານີ້ ກໍາລັງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ພິດໄປໂອເຕັກ ເຊັ່ນວ່າ: ຜ້າຍ, ແລະ ເປັນທ່າແຮງອັນໃຫຍ່ຫຼວງໃນຕໍ່ໜ້າ ສໍາລັບພິດອື່ນໆ ເຊັ່ນວ່າ ເຂົ້າໄປໂອເຕັກ, ຈະກາຍເປັນພິດສິນຄ້າ ໃນໄລຍະເວລາຕໍ່ໜ້າອັນມ່ານີ້.

ວາລະສານ ປີ 2008 ຂີ່ ISAAA Brief ໄດ້ຄາດຄະເນໄວວ່າ ກະແສສົ່ນລູກໄໝ່ ພິດໄປໂອເຕັກ ຈະໄດ້ນຳອອກມາໃຊ້, ແລະ ສິ່ງນີ້ ໄດ້ລືລົ່ມປະກິດຜົນເປັນຈິງມາແລ້ວ ໃນປີ 2009. ຂີ່ຄະນາຍນິ້ງ ໃນຂໍ້ຕິກລົງ ຄັ້ງວັນ

ທີ 27 ພະຈິກ 2009, ຈົນ ໄດ້ອອກໃບ ຍື້ງຢືນ ຄວາມປອດໄພສຸຂະ ອາຫານ ສຳລັບເຂົ້າໄປໂອເຕັກ ແລະ ສາລີໄຟເໜີສ, ໃຫ້ຄວາມຈະແຈ້ງ ວິທີການລົງທະບຽນ ຈະໃຊ້ເວລາ 2 ຫາ 3 ປີ ກ່ອນຈະຜະລິດເປັນສິນຄ້າ. ສົ່ງສຳຄັນ ຂອງຂໍຕົກລົງ ແມ່ນເຂົ້າ, ເປັນພິດອາຫານທີ່ສຳຄັນກວ່າໝູ້ໃນໄລກ ເຊິ່ງມີທ່າແຮງ ຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດໄດຍກົງ 110 ລ້ານ ຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ບູກເຂົ້າເປັນຫຼັກ(ຈຳນວນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ 440 ລ້ານ ຄົນ, ສັນນິຖານ ສະເລ່ຍໄດ້ 4 ຄົນ ຕໍ່ ຄອບຄົວ) ສະເພາະ ຈົນ ປະເທດຄູວ, ແລະ 250 ລ້ານ ຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ບູກເຂົ້າເປັນຫຼັກ ໃນ ອາຊີ, ເທົ່າກັບ ໜຶ່ງພັນລ້ານ ຜູ້ອາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ. ບາງຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກເຂົ້າເປັນຜູ້ກົຈົມທີ່ສຸດ ໃນໄລກດີ່ນລົນເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດ ສະເລ່ຍແລ້ວມີພູງ 1/3 ຂອງເມື່ອທີ່ບູກເຂົ້າ. ເຂົ້າໄປໂອເຕັກ ສາມາດຊ່ວຍເພີ່ມປະສິທິພາບຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກົກຈົນຂອງຊາວກະສິກອນຜູ້ບູກເຂົ້າໄດ້ ແລະ ຄະນະດູວກັນ ສາມາດລຸດຜ່ອນຢາປາບສັດຖຸພິດໄດ້ນຳອີກ. ເຂົ້າໄປໂອເຕັກ ຊ່ວຍ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມດີຂຶ້ນ ແລະ ຍືນຍົງ ໃນຂະນະທີ່ພະເຊີນສະພາວະການປົງແປງທາງດ້ານພຸມອາກາດໄລກ. ເມື່ອເຂົ້າເປັນພິດອາຫານທີ່ສຳຄັນ, ສາລີ ກໍເປັນອາຫານອັນສຳຄັນຂອງສັດລົງ ໃນ ໄລກ. ສາລີໄຟເໜີສ ໄປໂອເຕັກ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ໝູ້ຍ່ອຍອາຫານປະເພດພິດສົ່ງຮັສ ໄດ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ເພີ່ມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໝູ້ ພ້ອມກັນນັ້ນ ຫຼຸດຜ່ອນມິນລະພິດ ໂດຍຂອງເສດເຫຼືອໝູ້ ທີ່ຂັບຖ່າຍອອກມາ ມີລະດັບພິດສົ່ງຮັສ ເພດ໌ ຕໍ່. ໃນເມື່ອວ່າ ປະເທດ ຈົນ ມີຄວາມຕ້ອງການຂຶ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ, ສາລີໄຟເໜີສ ສາມາດປັບປຸງອາຫານສັດ, ໃນປະເທດ ຈົນ ຜຸງໝູ້ 500 ລ້ານ ໂຕ(ເຄື່ອງໜຶ່ງຂອງປະຊາກອນໝູ້ທີ່ວໄລກ) ແລະ ມີໄກ, ເປັນ, ແລະ ສັດປົກ ເຖິງ 13 ພັນລ້ານ ໂຕ. ສາລີໄຟເໜີສ ມີທ່າແຮງຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດໄດຍກົງແກ່ 100 ລ້ານ ຫຼັງຄາເຮືອນທີ່ບູກສາລີ (ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ມີ 400 ລ້ານ ຄົນ) ຢູ່ໃນ ຈົນ ພູງ ປະເທດຄູວ. ທີ່ວໄລກ, ເຂົ້າ ແລະ ສາລີ ໄດ້ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ຈົນ ມີອິດທິພິນ ຕໍ່ ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາໃນອາຊີ ແລະ ປະທດອື່ນໆໃນໄລກ ອາດເອົາປະສົບການຂອງຈົນ ເປັນແບບຢ່າງ. ຈົນ ນຳເອົາ ພິດໄປໂອເຕັກ ຫຼື້ນບິດບາດ ເປັນຕົວແບບ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ສາມາດ ຕອບສະໜອງຄວາມກຸ່ມຕົນເອງທາງດ້ານສະບູງອາຫານ, ກະສິກຳຍືນຍົງສ່ວນໝາຍ ອີງໃສ່ ກຳນົດໃຊ້ຢາປາບສັດຖຸພິດນ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອິດຫົວ ແລະ ຄວາມທຸກົກຈົນ. ສະນັ້ນ, ຖືເອົາເຂົ້າ ແລະ ສາລີ ເປັນພິດສະບູງອາຫານ ແລະ ອາຫານສັດສຳຄັນທີ່ສຸດໃນໄລກ, ສອງຜະລິດຕະພັນໃໝ່ພິດໄປໂອເຕັກນີ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາເຕັກໄນໄລຍືລະດັບຊາດຂອງຈົນ ມີທ່າແຮງນຳໃບໃຊ້ຢ່າງແຜ່ໜ້າຍ ໃນ ຈົນ, ອາຊີ, ແລະ ຫົວໄລກ.

ວະລະສານ Brief 41 ລວມມີ ບິດຄວາມພິເສດອ້າງອີງ ກ່ຽວກັບ “ເຂົ້າໄປໂອເຕັກ – ສະພາບການປະຈຸບັນ ແລະ ທັດສະນະ ໃນອະນາຄົດ” ໂດຍ ດຣ. ຈອນ ເບັນເມັດ໌, ສາດາຈານປະລິນຍາກິດຕິມາສັກ, ໂຮງຮຽນ ຂຶວສາດວິທະຍາ, ມະຫາວິທະຍາໄລຊີດນີ້, ອິດສົ່ງເຕັມ.

ໂດຍສະເພາະ ໃນ ປີ 2009, ບຣາຊີນລີ ໄດ້ແກ່ນທີ່ ປະເທດ ອາເຈັນຕົນ້າ ຢ່າງວຸດວິດ ກາຍເປັນຜູ້ບູກພິດໄປໂອເຕັກອັນຕັບທີ່ສອງລາຍໃຫຍ່ຂອງໄລກ ເມື່ອທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 5.6 ລ້ານ ເຮັກຕາ ຂອງພິດໄປໂອເຕັກ ໄດ້

ໃນປີ 2009 ເຫັນໄດ້ເຖິງ ການປົງແທນ ຜະລິດຕະພັນສ້າງທຳອິດ ໂດຍ ຜະລິດຕະພັນ ຫີສອງ, ຊົ່ງ ຜະລິດຕະພັນທຳອິດ ເພີ່ມຜົນຜະລິດ. ຖືວເຫຼືອງ ສາຍພັນ RReady2Yield™, ຕົວຢ່າງທຳອິດ ຂອງ ພິດໄປໂອເຕັກ ຊະນິດໃໝ່ ຖືກລົ້ນພິບ ໂດຍ ຫຼາຍງົນກັດທະນາເຕັກໄນໂລຍື, ໄດ້ມີຊາວກະສິກອນ ຫຼາຍກວ່າ 15,000 ຄືນ ປຸກຫຼາຍກວ່າ 0.5 ລ້ານ ເຮັດວຽກ ໃນ ສະຫະລັດ ອາເມລິກາ ແລະ ແຄນາດາ ປີ 2009.

ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງໄລກໃນມໍ້າມານີ້ ພຶດໄປໂອເຕັກ ໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນໄດ້ວ່າ ໃນໄລຍະ ປີ 1996 ຫາ 2008 ເສດຖະກິດ ໄດ້ຮັບເຖິງ US\$51.9 ພັນລ້ານ ໄດ້ມາຈາກສອງແຫຼ່ງ, ທຳອິດແມ່ນໆ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການ ຜະລິດລຸດລົງ (50%), ແລະ ອັນທີສອງແມ່ນໆ ຜົນຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ (50%) ເຖິງ 167 ລ້ານ ໂຕນ; ພາຍຫຼັງຕໍ່ມາ ໄດ້ມີເນື້ອທີ່ປຸກເພີ່ມອິກຕົ້ມ 62.6 ລ້ານ ເຮັກຕາ ພຶດໄປໂອເຕັກຢູ່ບໍ່ຫັນໄດ້ ນຳໃຊ້ເຫຼືອ, ຈາກນີ້ ພຶດໄປ

ໂອເຕັກໄດ້ຮັດໃຫ້ເຕັກໂນໂລຢີ ຮັກສາທີ່ຕົນມີຄວາມສຳຄັນ. ລະຫວ່າງຊ່ວງໄລຍະ ປີ 1996 ຫາ 2008, ຢ່າຊ້າສັດຖິພິດໄດ້ທີ່ທ່າອ່ງລຸດລົງ ໂດຍຄາດຄະເນໃນລະດັບ 356 ລ້ານ ກີໂລກຮາມ ຂອງສານເລິ່ງ, ຄວາມປອດໄພຈາກຍາບາບສັດຖິພິດ ແມ່ນ 8.4%. ໃນປີ 2008 ພົງປິດງວ, ພິດໄປໂອເຕັກດຶງເອົາສານ CO₂ ຜ່ານການດູດຂີມຂັບ ໄດ້ເຖິງ 14.4 ພັນລ້ານ ກີໂລກຮາມ ຂອງ CO₂ ທຸງບໍ່ເກົ່າກັບ ການແລ່ນລົດໃນຫ້ອງຖະໜົນ 7 ລ້ານ ຄົນລົດ (Brookes and Barfoot, 2010, ກໍາລັງອອກສະບັບພິມ).

ໃນປີ 2009, ຫຼາຍກວ່າເຖິງ (54 ເປີເຊັນ ຫຼື 3.6 ພັນລ້ານ) ຂອງປະຊາກອນທີ່ວິໄລກ ອາໄສຢູ່ໃນ 25 ປະເທດທີ່ບູກພິດໄປໂອເຕັກ 134 ລ້ານເຮັດວຽກ, ທຸງບໍ່ເກົ່າກັບ 9 ເປີເຊັນ ຂອງ 1.5 ພັນລ້ານເຮັດວຽກ ຂອງເນື້ອທີ່ບູກພິດທີ່ວິໄລກ.

ມູນຄ່າລາຄາທີ່ວິໄລກຂອງຕະຫຼາດເມັດພັນພິດໄປໂອເຕັກຢູ່ຕະຫຼາດລົງ ຕີເປັນມູນຄ່າທີ່ US\$10.5 ພັນລ້ານ ໃນປີ 2009. ລາຄາທີ່ວິໄລກ ສໍາລັບ ການພົວພັນການຄ້າສາລີໄປໂອເຕັກ, ເມັດທີ່ວິໄລກ, ແລະ ຜ້າຍມືລາຄາທີ່ US\$130 ພັນລ້ານ ໃນປີ 2008, ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ການຂະຫຍາຍຕົວຂັ້ນໄປເຖິງ 10 ເປີເຊັນຫາ 15 ເປີເຊັນໃນທຸກໆປີ.

ໃນຂະນະທີ່ 25 ປະເທດພິດໄປໂອເຕັກເປັນສິນຄ້າ ໃນປີ 2009, ເພີ່ມເຂົ້າມາ ມີອີກ 32 ປະເທດ, ລວມທັງໝົດເປັນ 57 ປະເທດ, ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເງິນ ເພື່ອກຳນົດລະບຽບການອະນຸຍາດການນຳເຂົາສະບຽບອາຫານ ແລະ ນຳໃຊ້ອາຫານສັດພິດໄປໂອເຕັກ ແລະ ປ່ອຍອອກສູ່ສະພາບແວດລ້ອມ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດລະບຽບການໃນປີ 1996. ລວມທັງໝົດ 762 ການອະນຸມັດ ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເງິນ 155 ເຫດການ ໃນ 24 ພິດ; ໃນນີ້ ລວມມີ ການບູກຄອກກຸ້າບສີ້ຟ້າ ໄປໂອເຕັກ ຢູ່ ຍື່ປຸ່ນ ໃນປີ 2009.

ຄວາມຫວັງໃນອະນາຄົດ ຄົ້ນລູກໃໝ່ ພິດໄປໂອເຕັກ ແຕ່ ປີ 2010 ຫາ 2015 ພວມໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ: ບຸລິມາສິດແລກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງແທດເໝາະ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ລົງທຶນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ລະບົບປູກເປັນໄປຕາມເວລາອາຍຸພິດ; ໂດຍມີ ການສະໜັບສະໜູນທາງການເມື່ອງ, ການເງິນ, ແລະ ວິທະຍາສາດ ເພື່ອພັດທະນາ, ອະນຸມັດ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ ພິດໄປໂອເຕັກ; ມີການເບິ່ງຢ່າງຮອບຄອບ ໃນການຮັບຮອງເອົາພິດໄປໂອເຕັກທີ່ວິໄລກ ລະດັບຊາດ, ຊາວກະສິກອນ, ແລະ ເນື້ອທີ່ບູກເພີ່ມຂັ້ນທີບເຄົ່າ ໃນທິດສະວັດທີສອງຂອງການໜັນໃຫ້ເປັນການຄ້າ ໃນຊ່ວງປີ 2006 ແລະ 2015, ຕາມການປະເມີນຂອງ ISAAA ໃນປີ 2005 (ພາຍໃນປີ 2015, ISAAA ຄາດຄະເນວ່າ ຈະມີເຖິງ 40 ປະເທດນຳໃຊ້ພິດໄປໂອເຕັກ, ມີຊາວກະສິກອນ 20 ລ້ານຄົນ ບູກພິດໄປໂອເຕັກ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ບູກທັງໝົດ 200 ລ້ານເຮັດວຽກ); ຈະມີການສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍ ສະໜອງພິດໄປໂອເຕັກໃໝ່ ໃຫ້ມີຄວາມແທດເໝາະ ເພື່ອບັນລຸ ບຸລິມາສິດອັນຈຳເປັນຂອງສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາໃນ ອາຊີ, ອະເມລິກາ ໃຕ, ແລະ ອາຟຣີກາ. ພິດໄປໂອ

ເຕັກຂະນິດໃໝ່ ຄາດວ່າຈະໄດ້ມີໃຊ້ ໃນຊ່ວງປີ 2010 ຫາ 2015: ສາລີ ສາຍພັນ SmartStax™ ມີຢູ່ ອະເມລິກາ ແລະ ແຄນາດາ ໃນປີ 2010, ປະກອບມີ ຍືນ 8 ຕົວ ເຊິ່ງໃສ່ລະຫັດ 3 ລັກສະນະສະເພາະ; ບຣິນຈານລ ໄບໂອເຕັກ (ໝາກເຂືອ) ຢູ່ ອິນເດຍ ໃນປີ 2010, ສະເໜີຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ; ເຊິ້າທອງຄໍາ ຢູ່ ພິລິບປິນ ໃນປີ 2012, ຕາມມາໂດຍ ບັງກລາເດັ່ນ ແລະ ອິນເດຍ ແລະ ໃນທີສຸດ ອິນໂດເມເຊຍ ແລະ ຫວງດາມາມ; ເຊິ້າ ໄບໂອເຕັກ ແລະ ສາລີ ໄຟເທັສ ຢູ່ ຈຶນ ຄາດວ່າຈະມີໃຊ້ພາຍໃນ 2 ຫາ 3 ປີ; ສາລີ ທິນຕໍ່ສະພາບແຫ້ງແລ້ງ ຢູ່ ອາເມລິກາ ຈະມີໃຊ້ໃນປີ 2012 ແລະ ສະຮາວານ ທີ່ຂັ້ນກັບ ອາຟຣິກາ ຈະມີໃຊ້ໃນປີ 2017; ມີຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ໃນການນຳໃຊ້ຫາດ ໃນໂຕງເຈັນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (NUE) ແລະ ເຊິ້ວິດ ໄບໂອເຕັກ ຈະຜະລິດ ອອກມາໃຊ້ໃນອີກ ຫ້າປີຕໍ່ໜ້າ ຫຼື ເກີນກວ່າ.

ໜັງຈາກ ວິກິດການທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນປີ 2008, (ເຊິ່ງມຳໄປສູ່ ການຈໍລະຈົມ ໃນໝາຍກວ່າ 30 ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ແລະ ການໂຄ່ນລົ້ມລັດຖະບານສອງປະເທດ – ໄກຕີ ແລະ ມາດາກາສົກາ), ພາບ ຈາກເຫດການນັ້ນ ຂວນໃຫ້ຄົດເຖິງສັງຄົມໂລກ ທີ່ມີຄວາມສົ່ງຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ຄວາມ ປອດໄພຫາງສາຫາລະນະຊຸມ. ໂດຍອີງຕາມຜົນ, ການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໃນດ້ານການເມື່ອງ ສຳລັບ ພິດໄບໂອເຕັກ ໄດ້ເປັນຂົດໝາຍເພີ່ມຂຶ້ນ ພາຍໃນກຸ່ມຜູ້ໃຫ້ທີ່ນີ້ຂ່າຍເຫັນວ່າ ການພັດທະນາສາກົນ, ຂຸ່ມນຸ່ມ ວິທະຍາສາດ ແລະ ການນຳຈາກປະເທດກໍາລັງພັດທະນາຕ່າງໆ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ໄດ້ມີການພື້ນຜູ້ – ແລະ ຮັບຮູ້ ບົດບາດກະສິກຳ ໄດ້ມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ ການມີໃຊ້ວິດແບບຍືນຍົງ ໂດຍສັງຄົມໂລກ, ແລະ ສົ່ງສຳຄັນ ຢ່າງຍິ່ງ, ຂີວິດ ຮັບປະກັນເຖິງ ຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະ ສະຫງົບສຸກໃນສັງຄົມໂລກ. ພິເສດໄປກວ່ານັ້ນ, ມີການ ຮູ່ກອ້ອງເຖິງຄວາມບັນລຸຜົນສຳເລັດ “ເພີ່ມທະວີຢ່າງໝັ້ນຄົງ ແລະ ຍືນຍົງ ທາງປະສິດທິພາບຂອງຜົນ ຜະລິດ, ຮັບປະກັນມີສະບຽງອາຫານພຽງພໍກຸ້ມຕົນເອງ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ,ໝູນໃຊ້ພິດໄບໂອເຕັກ ແລະ ພິດແນວພັນຫ້ອງທຸ່ນ.”

ຄວາມສຳເລັດຂອງ ທ່ານ ນົມານ ບລືອກ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິວັດຊງວເຊິ້ວິດ ຂຶ້ນກັບ ຄວາມສາມາດຂອງ ລາວເອງ, ຄວາມເດັດດັ່ງວ ແລະ ສຸ່ມຈິດໃຈໃສ່ແຕ່ສິ່ງດູວ ຕໍ່ປະເດັນ ທີ່ວ່າ – ການເພີ່ມປະສິດທິພາບຜົນ ຜະລິດເຊິ້ວິດ ຕໍ່ ເຮັດຕາ – ດ້ວຍເຈດຕະນາລົງ, ທ່ານ ໄດ້ຖືເອົາຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມປ່ງ ເພື່ອ ຍິ່ງ ຄວາມສຳເລັດ ຫຼື ຄວາມຫຼືມແໜ້ງຕົນເອງ ໂດຍວັດແທກປະສິດທິຜົນໃນລະດັບພື້ນທີ່ໜາມ (ບໍ່ແມ່ນໃນ ສະຖານີສູນທິດລອງ), ແລະ ການຜະລິດໃນລະດັບຂັ້ນປະເທດ, ສົ່ງສຳຄັນຍິ່ງ, ການປະເມີນ ຂ່ວຍສະໜອງ ເຖິງ ຄວາມສະຫງົບສຸກ ແລະ ມວນມະນຸດ. ທ່ານ ໄດ້ນາມມະຍິດ ການວ່າວ່າຄຳປາໄສ ລາງວັນ ດ້ວມຄວາມ ສະຫງົບສຸກ ກິດຕິຄຸນອັນສູງສົ່ງ ໃນວັນທີ 11 ພັນວາ 1970, 40 ປີ ຄືນຫຼັງ – ການປະຕິວັດຊງວ, ຄວາມ ສະຫງົບສຸກ ແລະ ເພື່ອມວນມະນຸດຫາດ. –ເປັນພິເສດ, ສົ່ງທີ່ ທ່ານ ໂບລືອກ ຕໍ່ສູ້ເພື່ອກໍາຈັດສົ່ງຈຸດປິມດ້ວຍ ຂອງສັງຄົມໂລກ 40 ຄືນຫຼັງ – ເພີ່ມປະສິດທິພາບຜົນຜະລິດຂອງພິດຜົນ, ແມ່ນບໍ່ຕ່າງໜ້າກັບເປົ້າໝາຍ ພວກເຮົາໃນປະຈຸບັນນີ້ ເວັ້ນແຕ່ວ່າ ສົ່ງຫ້າຫາຍກັບກາຍເປັນ ສົ່ງທີ່ດີກວ່າ ເພາະວ່າ ພວກເຮົາຕ້ອງການຜົນ

ຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນສອງເທົ່າແບບໜັນຄົງຢືນຢັງ, ນຳໃຊ້ຂັບພະຍາກອນນ້ອຍລົງ, ໂດຍສະເພາະ ນັ້ນ, ນັ້ນມັນເຊື້ອໄຟ ແລະ ຫາດໄນໂຕງເຈັນ, ໃນເມື່ອພະເຊີນກັບບັນຫາ ສະພາວະໂລກຮ້ອນ ທີ່ເປັນສິ່ງທ້າທາຍໃໝ່. ວິທີທ້າງອັນເໝາະສົມ ແລະ ສູງສິ່ງທີ່ສຸດ ເປັນກົງດັ່ງ ທ່ານ ນົມນານ ໂບລືອກ ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ທ້າງມໍລະດົກ ເພື່ອຊຸມຊົນໂລກ ຮ່ວມກັບພິດໄປໂອເຕັກ ໄປພ້ອມງໍກັນ ກັບ “ສິ່ງທ້າທາຍອັນຢືນຢັງໃຫຍ່”. ໜີ້ອ, ໄຕ, ຕາວັນອອກ, ແລະ ຕາເວັນຕົກ, ສອງພາກສ່ວນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມນຳກັນ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ລັດຖະບານ ຄວນເຮັດວຽກເພື່ອສ່ວນລວມ ໃນຄວາມພະຍາຍາມອັນສູງສິ່ງ ແລະ ສຸດຍອດ ເພື່ອໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດໃນການຊ່ວຍພິດໄປໂອເຕັກ ບັນລຸ ເພີ່ມຜົນຜະລິດ ແລະ ນຳໃຊ້ຂັບພະຍາກອນນ້ອຍ. ສິ່ງສຳຄັນ, ເປົ້າໝາຍຫຼັກແມ່ນຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ, ຄວາມອືດຫົວ, ແລະ ການຂາດຫາດອາຫານ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ປະຕິຍານຢູ່ໃນ – ເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ຂຶ້ນພັນປີ ໃນສຶກ 2015, ເຊິ່ງເປັນຂົດໝາຍສຸດທ້າຍຂອງ ຫົດສະວັດຫົວສອງ ການສ້າງພິດໄປໂອເຕັກເປັນການຄ້າ, 2006 ຫາ 2015.

ຄໍາເວົ້າສະຫຼຸບບັນຫຼາຍຂອງ ທ່ານ ນົມນານ ໂບລືອກ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອິດຫົວຈຳນວນໜຶ່ງພັນລັນຄົນ ຄັດ ເປັນການກະຕືດລົນອັນແຮງກໍາ ແລະ ການສິ່ງເສີມທີ່ໜ້າເຊື້ອຖືໄດ້ຂອງພິດໄປໂອເຕັກ ເພາະວ່າ ພິດໄປໂອເຕັກມີຄວາມອາດສາມາດເພີ່ມປະສິດຕິຜົນຂອງການຜະລິດພິດຜົນ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ, ຄວາມອືດຫົວ ແລະ ການຂາດສານອາຫານ, ແລະ ສ້າງຄວາມສະຫງົບສຸກ ແລະ ເພື່ອມວນມະນຸດ. ໂບລືອກ ສະແດງ ຄວາມເຫັນ ອອກມາວ່າ “ຕະຫຼອດທີ່ສະວັດຜ່ານມາ, ພວກເຮົາໄດ້ເຫັນຫຼັກຖານຂອງຜົນສຳເລັດ ເຕັກໂນໂລຢີຊີວະ ຂອງພິດຜົນ. ເຕັກໂນໂລຢີສິ່ງນີ້ ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ຕະຫຼອດອດດາການຜະລິດໄດ້ເກັບກົງວ່າ ຜົນຜະລິດທີ່ສູງຂຶ້ນ, ເຊິ່ງລຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ຢ່າງປາບສັດຖຸພືດ ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ. ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມບອດໄພ ທ້າງດ້ານເຕັກໂນໂລຢີຊີວະພິດ ໄດ້ພິສຸດມາແລ້ວໃນ ສີບປິຕິຄືນຫຼັງ ໃນປະເທດຕ່າງໆ ຫ້າຍກວ່າເຄື່ອງນຶ່ງຂອງປະຊາກອນໂລກ. ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຕ້ອງການແມ່ນ ຄວາມກ້າຫານ ໂດຍທີ່ວ່າ ການນຳຂອງປະເທດຕ່າງໆເຫັນ ບ່ອນທີ່ວ່າ ຊາວກະສິກອນ ຍັງບໍ່ທັນມີທາງເລືອກ ແຕ່ນຳໃຊ້ວິທີການລັງຫຼັງທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ. ການປະຕິວັດຊຽວ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່ ທ້າງຊີວະພິດຜົນ ແມ່ນຊ່ວຍໃຫ້ ບັນລຸ ຄວາມຕ້ອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການຜະລິດສະບຽງອາຫານ, ຂະນະດຽວກັນ ຍັງເປັນການສະຫງວນອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຄົນລົນໃໝ່ໃຫຍ່ລູນ.

ລາຍລະອຽດ ຂໍ້ມູນ ຢູ່ໃນວາລະສານ Brief 41 ສະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ພິດຕັດແຕ່ງພັນທຸກໍາ /ເຕັກໂນໂລຢີຊີວະ: 2009 ໂດຍ ຄຣີບ ເຈມສ. ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ສາມາດເຂົ້າຂີມໄດ້ທີ່ <http://www.isaaa.org> ຫຼື ພົວພັນ ໄດ້ທີ່ ISAAA SEAsiaCenter at +63 49 536 7216, or email to info@isaaa.org.